KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 10.4.2019 r.
COM(2019) 195 final

ANNEX 5

ZAŁĄCZNIK

do

KOMUNIKATU KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY EUROPEJSKIEJ, RADY, EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO, KOMITETU REGIONÓW I EUROPEJSKIEGO BANKU INWESTYCYJNEGO

Przeciwdziałanie skutkom wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii bez umowy: skoordynowane podejście Unii

Działalność połowowa:
Skoordynowane podejście w przypadku wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii bez porozumienia

1. WPROWADZENIE

W dniu 29 marca 2017 r. Zjednoczone Królestwo złożyło notyfikację o zamiarze wystąpienia z Unii. Komisja niezmiennie uważa, że optymalnym rozwiązaniem byłoby uporządkowane wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z Unii na podstawie umowy o wystąpieniu, która została wynegocjowana przez rząd Zjednoczonego Królestwa i którą Rada Europejska (art. 50) zatwierdziła w dniu 25 listopada 2018 r. Komisja nadal koncentruje swoje wysiłki na osiągnięciu tego celu. Na dwa dni przed terminem przesuniętym przez Radę Europejską[1] na dzień 12 kwietnia 2019 r. prawdopodobieństwo nieuporządkowanego wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii znacznie się jednak zwiększyło.

2. PRZYGOTOWANIA NA RÓŻNE EWENTUALNOŚCI W SEKTORZE GOSPODARKI RYBNEJ

W przypadku wystąpienia z UE bez porozumienia dostęp do wód Zjednoczonego Królestwa będzie regulowany przepisami Zjednoczonego Królestwa zgodnie z prawem międzynarodowym.

Unia Europejska jest gotowa do końca 2019 r. nadal zapewniać statkom Zjednoczonego Królestwa dostęp do wód UE, o ile Zjednoczone Królestwo umożliwi statkom UE dostęp do swoich wód. Jako środek awaryjny Unia Europejska przyjęła niezbędną podstawę prawną, aby upoważnić statki UE i Zjednoczonego Królestwa do dalszego prowadzenia połowów na wodach każdej ze stron do dnia 31 grudnia 2019 r., z poszanowaniem warunków określonych w rozporządzeniach w sprawie uprawnień do połowów na 2019 r.[2], uzgodnionych, gdy Zjednoczone Królestwo było jeszcze państwem członkowskim.

Jeżeli Zjednoczone Królestwo umożliwi statkom UE dalszy dostęp do swoich wód, Komisja będzie ściśle współpracować z państwami członkowskimi, aby zminimalizować wszelkie ewentualne zakłócenia, które mogą być spowodowane koniecznością otrzymania upoważnień do prowadzenia działalności połowowej w wodach Zjednoczonego Królestwa przez statki UE. W celu wdrożenia tego środka awaryjnego Komisja i państwa członkowskie podjęły niezbędne kroki, aby móc przekazać wykazy statków, które ubiegają się o upoważnienie do prowadzenia połowów w wodach Zjednoczonego Królestwa, gdy tylko Zjednoczone Królestwo stanie się państwem trzecim.

Ogólnym celem pozostaje kontynuowanie działalności połowowej w możliwie największym stopniu. Unia podjęła jednak działania przygotowawcze na wypadek sytuacji, w której Zjednoczone Królestwo podjęłoby decyzję o odmowie dostępu dla statków UE do wód Zjednoczonego Królestwa. Unia dostosowała istniejący instrument prawny, aby umożliwić państwom członkowskim przyznawanie rekompensat finansowych rybakom, którzy są w znacznym stopniu uzależnieni od dostępu do wód Zjednoczonego Królestwa i którzy muszą tymczasowo wstrzymać tę działalność z powodu braku takiego dostępu[3]. Taka rekompensata

---

[1] Decyzja Rady Europejskiej (UE) 2019/476 przyjęta w porozumieniu ze Zjednoczonym Królestwem w dniu 22 marca 2019 r. przedłużająca okres, o którym mowa w art. 50 ust. 3 TUE (Dz.U. L 80 z 22.3.2019, s. 1).

[2] Rozporządzenie Rady (UE) 2019/124 z dnia 30 stycznia 2019 r. ustalające uprawnienia do połowów na rok 2019 w odniesieniu do niektórych stad ryb i grup stad ryb (Dz.U. L 29 z 31.1.2019, s. 1) i rozporządzenie Rady (UE) 2018/2025 z dnia 17 grudnia 2018 r. ustanawiające na lata 2019 i 2020 uprawnienia do połowów dla unijnych statków rybackich dotyczące niektórych stad ryb głębokowodnych (Dz.U. L 325 z 20.12.2018, s. 7).

[3] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/497 z dnia 25 marca 2019 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 508/2014 w odniesieniu do niektórych przepisów dotyczących Europejskiego

z tytułu tymczasowego zaprzestania działalności połowowej stanowi środek dodatkowy w stosunku do innych środków dostępnych w ramach Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR), które mogą być wykorzystane do złagodzenia niekorzystnych skutków gospodarczych spowodowanych wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa z Unii.

3. POZOSTAŁE KWESTIE ZWIĄZANE Z PROWADZENIEM DZIAŁALNOŚCI POŁOWOWEJ

Wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z UE bez porozumienia może mieć niekorzystny wpływ na sektor gospodarki rybnej, jeżeli statki UE nie będą już miały dostępu do wód Zjednoczonego Królestwa. Skutki nieuporządkowanego brexitu muszą być przedmiotem ciągłych, szczegółowych i systematycznych analiz Komisji, państw członkowskich i Europejskiej Agencji Kontroli Rybołówstwa (EFCA), aby umożliwić szybką, skoordynowaną reakcję.

Utrata dostępu do wód Zjednoczonego Królestwa może zwiększyć presję na stada w wodach UE, a to może mieć poważne skutki społeczno-gospodarcze w przypadku tych statków UE, które są bardzo uzależnione od dostępu do wód Zjednoczonego Królestwa, jak również w przypadku tych statków, których tradycyjne łowiska w UE będą bardziej eksploatowane w wyniku przemieszczenia nakładu połowowego. Zgodnie z zasadą równego dostępu istotna jest koordynacja działań państw członkowskich UE-27 i ich flot.

Całkowite lub częściowe przemieszczenie w obrębie wód UE działalności połowowej, którą statki UE-27 prowadzą obecnie na wodach Zjednoczonego Królestwa, mogłoby doprowadzić do poważnych problemów: (i) istnieje ryzyko, że wynikająca z tego większa presja połowowa na wodach UE mogłaby nieodwracalnie zubożyć zasoby morskie wskutek uszczuplenia stad ryb i degradacji ekosystemu; oraz (ii) istnieje ryzyko, że z powodu „przepełnienia" będzie dochodzić do sporów między różnymi flotami i statkami, które prowadzą działalność na łowiskach UE.

Nieskoordynowane podejście państw członkowskich wiązałoby się z ryzykiem zakłócenia wspólnej polityki rybołówstwa i równych warunków działania rybaków w UE.

4. SKOORDYNOWANE DZIAŁANIA

Skutkami wystąpienia Zjednoczonego Królestwa bez porozumienia należy zarządzać zarówno na szczeblu krajowym, jak i europejskim. Z poszanowaniem odpowiednich kompetencji wynikających z Traktatów Komisja jest gotowa odgrywać rolę koordynatora.

Zasady i działania zaproponowane poniżej mają na celu wspieranie państw członkowskich UE-27 w zorganizowanym i skoordynowanym stosowaniem środków łagodzących niekorzystne skutki, które mają pomóc rybakom, jeżeli po dniu wystąpienia statki UE nie będą już miały dostępu do wód Zjednoczonego Królestwa.

Główne cele koordynacji są następujące:

Funduszu Morskiego i Rybackiego w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa z Unii (Dz.U. L 85 z 27.3.2019, s. 22).

- zminimalizowanie zakłóceń i utrzymanie działalności połowowej flot UE w jak największym stopniu, biorąc pod uwagę skumulowane skutki takiego przemieszczenia działalności połowowej; oraz

- zapewnienie proporcjonalnego i równego skoordynowanego stosowania środków łagodzących niekorzystne skutki w przypadkach, gdy przemieszczenie nie jest możliwe lub pożądane.

Główne zasady przewodnie:

Komisja jest gotowa do współpracy z zainteresowanymi państwami członkowskimi na podstawie następujących zasad przewodnich:

- przy ocenie przemieszczenia działalności połowowej należy wziąć pod uwagę jego skumulowane skutki;

- środki łagodzące niekorzystne skutki muszą dotyczyć flot i stad dotkniętych skutkami utraty dostępu do wód Zjednoczonego Królestwa; oraz

- skoordynowane podejście w żadnym wypadku nie będzie przesądzać o stanowisku negocjacyjnym UE w sprawie przyszłych stosunków ze Zjednoczonym Królestwem. .

4.1. Zalecane działania

4.1.1. Określenie przemieszczenia działalności połowowej i zarządzanie nim

Oprócz stosowania środków przewidzianych w rozporządzeniu w sprawie kontroli[4] i rozporządzeniu Rady w sprawie EFCA[5] Komisja będzie współpracować z zainteresowanymi państwami członkowskimi, aby uzgodnić dobrowolne ramy wzmożonego monitorowania zmian w działalności połowowej na wodach UE.

Na podstawie dogłębnej analizy obecnych modeli połowów, której podjęła się Komisja i zainteresowane państwa członkowskie, opracowanej z wykorzystaniem danych od państw członkowskich, Komisja jest gotowa do współpracy z zainteresowanymi państwami członkowskimi w celu określenia odpowiednich kryteriów w ramach istniejących ram, aby ocenić rentowność i skalę potencjalnych przemieszczeń działalności połowowej.

Kryteria te powinny obejmować ewentualne wykorzystanie obecnych połowów Zjednoczonego Królestwa z wód UE-27, biologiczny potencjał stad do sprostania zwiększonej presji połowowej w wodach UE-27, możliwe alternatywy dla rozłożenia presji połowowej, wykorzystanie kwoty połowowej oraz wpływ gospodarczy na odnośne statki.

---

[4] Rozporządzenie Rady (WE) nr 1224/2009 z dnia 20 listopada 2009 r. ustanawiające unijny system kontroli w celu zapewnienia przestrzegania przepisów wspólnej polityki rybołówstwa (Dz.U. L 343 z 22.12.2009, s. 1).

[5] Rozporządzenie Rady (WE) nr 768/2005 z dnia 26 kwietnia 2005 r. ustanawiające Wspólnotową Agencję Kontroli Rybołówstwa (Dz.U. L 128 z 21.5.2005, s. 1).

4.1.2. Skoordynowane stosowanie środków łagodzących niekorzystne skutki, w tym rekompensaty z tytułu tymczasowego zaprzestania działalności połowowej

W przypadkach gdy przemieszczanie działalności połowowej nie jest możliwe lub pożądane, po przeprowadzeniu analizy, o której mowa wyżej, uzasadniony jest wybór odpowiedniego narzędzia(-i) ograniczania niekorzystnych skutków. Łagodzenie niekorzystnych skutków może przybierać różne formy. Zgodnie z odpowiednimi kompetencjami instytucjonalnymi Komisja jest gotowa, by wraz z zainteresowanymi państwami członkowskimi koordynować określenie odpowiednich instrumentów, jak również warunków korzystania z takich instrumentów, w stosownych przypadkach.

Możliwe narzędzia ograniczania niekorzystnych skutków obejmują środki w ramach wspólnej polityki rybołówstwa (m.in. na podstawie art. 9 i 10 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013 w sprawie planów wieloletnich, art. 12 w sprawie środków Komisji na wypadek poważnego zagrożenia dla ochrony żywych zasobów morza, art. 13 w sprawie środków nadzwyczajnych państwa członkowskiego, art. 16 w sprawie ustalania uprawnień do połowów i wymiany uprawnień do połowów) oraz na podstawie rozporządzenia (UE) nr 508/2014 w sprawie Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego.

Narzędzia mogą być łączone, jeżeli zostanie to uznane za konieczne.

Komisja będzie współpracować z zainteresowanymi państwami członkowskimi w celu sformułowania wspólnego podejścia do zarządzania działalnością połowową, w tym możliwego zastosowania rekompensaty z tytułu tymczasowego zaprzestania działalności połowowej jako narzędzia, które ma na celu wsparcie rybaków w odniesieniu do utraconych możliwości połowów.

Rozporządzenie (UE) 2019/497 zezwala na zastosowanie tymczasowego zaprzestania działalności połowowej w celu zrekompensowania strat spowodowanych utratą dostępu do wód Zjednoczonego Królestwa. Korzystając z możliwości dopuszczonych na mocy rozporządzenia w sprawie EFMR, zachęca się państwa członkowskie do przedkładania Komisji szczegółowych planów dotyczących (możliwości) zastosowania tymczasowego zaprzestania działalności połowowej w okresie do dnia 31 grudnia 2019 r. Na tej podstawie Komisja będzie współpracować z państwami członkowskimi w odniesieniu do stosowania tego narzędzia, aby zapewnić jego sprawiedliwe i proporcjonalne wykorzystanie we wszystkich flotach i w ramach określonych połowów.

5. WZMOCNIONA WSPÓŁPRACA ZE WSZYSTKIMI ZAANGAŻOWANYMI PODMIOTAMI

W celu ułatwienia wyżej wspomnianej koordynacji zachęca się państwa członkowskie do wskazania punktu kontaktowego na potrzeby bezpośredniej komunikacji z Komisją i innymi państwami członkowskimi. Ponadto należy wprowadzić operacyjną sieć korespondentów w celu rozwiązania konkretnych kwestii operacyjnych, które mogą powstać w wyniku nieuporządkowanego wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii.

Skuteczna koordynacja wymaga, aby wszystkie zainteresowane podmioty były zaangażowane i odegrały swoją rolę w niezbędnych działaniach. Zasadnicza jest sprawna koordynacja między organizacjami sektora rybołówstwa, która może znacząco przyczynić się do zapobiegania potencjalnym konfliktom między rybakami. Komisja będzie współpracować

z państwami członkowskimi w celu dalszego konsultowania się z organizacjami sektora rybołówstwa i nadal będzie propagować konsultacje między tymi organizacjami.

6. INFORMACJE DODATKOWE

Organy publiczne i zainteresowane strony mogą znaleźć więcej informacji o skutkach nieuporządkowanego wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii dotyczących działalności połowowej na następującej stronie internetowej Komisji:

https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/preparedness-notices_pl